

Na osnovu člana 20. stav (1) tačka d) Statuta Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 89/20), člana 2. Poslovnika o radu Upravnog odbora Operatora za OIEIEK, broj: 02-320/19 od 22.02.2019. godine, Upravni odbor Operatora za OIEIEK na 46. sjednici, održanoj dana 16.02.2021. godine, d o n o s i

ODLUKU

Član 1.

Ovom odlukom prima se k znanju Izvještaj o radu i poslovanju Operatora za OIEIEK za 2019. godinu, podnesen od strane aktuelne Uprave Operatora za OIEIEK.

Nakon upoznavanja sa Izvještajem o radu i poslovanju Operatora za OIEIEK za 2019. godinu, podnesenom od strane aktuelne Uprave, Upravni odbor donosi odluku o neusvajanju ovog Izvještaja, te daje negativno mišljenje na rad i poslovanje Operatora za OIEIEK u 2019. godini.

Član 2.

Podneseni Izvještaj o radu i poslovanju Operatora za OIEIEK za 2019. godinu, sa ovom odlukom dostaviti Federalnom ministarstvu energije, rudarstva i industrije, Vladi Federacije Bosne i Hercegovine kao i Regulatornoj komisiji za energiju u Federaciji Bosne i Hercegovine, u roku od tri (3) dana od dana donošenja ove Odluke

Član 3.

Ova Odluka stupa na snagu danom donošenja a objavit će se na internet stranici Operatora za OIEIEK.

Obrazloženje

Vršilac dužnosti direktora Operatora za OIEIEK, na 46. sjednici održanoj dana 16.02.2021. godine podnio je Upravnom odboru, Izvještaj o radu i poslovanju Operatora za OIEIEK za 2019. godinu.

Razlog za podnošenje ovog izvještaja tek u 2021. godini odnosi se na činjenicu da bivši Direktor to nije uradio u zakonski predviđenom roku.

Na osnovu dostupne dokumentacije, u veoma kratkom roku, koji je ostavljen v.d. direktoru Operatora za OIEIEK, kreiran je ovaj izvještaj u dobroj vjeri da na najtačniji način prikaže procese tokom 2019. godine i stanje na dan 31.12.2019. godine. Kao i u Izvještaju za 2018. godinu, posebno se ističe tematika obrada zahtjeva za sticanje statusa potencijalnog privilegovanog proizvođača i privilegovanog proizvođača.

Obrada pomenutih zahtjeva za sticanje statusa potencijalno privilegovanog proizvođača i privilegovanog proizvođača, vršena je mimo internih pravila Operatora, te o istim nema preciznih podataka. Za potrebe ovog izvještaja korišteni su podaci kreirani na osnovu popisa zatečene dokumentacije koja u osnovi predstavlja zahtjev za sticanje gore pomenutih statusa sa priložima, te još uvijek ostaje otvoreno u kojoj su mjeri podaci prikazani u ovom izvještaju su tačni.

Ističemo i da su u ovome izvještaju korišteni podaci iz finansijskih izvještaja (bilans stanja, bilans uspjeha, tokovi novca...) čiju vjerodostojnost garantuje računovodstvena agencija koja ih je i izradila, a što će dodatno biti predmet finansijske revizije pomenutih finansijskih izvještaja, nakon čega će se utvrditi vjerodostojnost istih.

Naročito veliku smetnju provjeri popisom dobijenih podatka predstavlja činjenica da je početkom novembra 2018. prethodna uprava naredila skidanje tabela i registara sa web stranice Operatora te prestanak njihovog ažuriranja, čime je javnost ostala uskraćena za podatke koji su se morali redovno objavljivati.

Kao i u 2018. godini trend novog zapošljavanja je nastavljen i u 2019. godini, mimo procedura propisanih važećim zakonima, podzakonskim aktima i internim aktima Operatora za OIEiEK. Dakle, za sve ove radnike u izvještajnom periodu su isplaćivane plaće, iako isti nisu predviđeni sistematizacijom radnih mjesta, niti su sredstva za isplatu istih predviđena u Finansijskom planu za 2018. godinu.

Uz sve navedeno, bivša Uprava Operatora za OIEiEK je u izvještajnom periodu kasnila sa podnošenjem „inicijative“ (seta planova i izvještaja) za donošenje Odluke o visini naknade i jediničnom iznosu naknade za podsticanje proizvodnje privilegovanih proizvođača iz OIEiEK, čime je, neprikupljanjem naknade, Operatoru za OIEiEK nanesena materijalna šteta. Navedena problematika je bila jedna od tema na sjednici Vlade Federacije BiH.

Izvještajni period pratile su i kontrole nadležnih organa, kao što su Ured za reviziju institucija Federacije BiH, Finansijske policije, Inspekcije rada, te ostalih organa.

Ured za reviziju institucija Federacije BiH podnio je svoj izvještaj vladi Federacije BiH, u kojem je istaknuto da nije bilo moguće izvršiti reviziju rada Operatora za OIEiEK. Finansijska policija je podnijela, a Vlada Federacije BiH je usvojila Izvještaj o kontroli Operatora za OIEiEK sa 25 zaključaka. Zaključci, Finansijske policije, uglavnom, daju negativno mišljenje na rad i poslovanje Uprave Operatora za OIEiEK. Inspekcija rada – federalne uprave za inspeksijske poslove je izdala rješenja i prekršajne naloge kako za odgovornu osobu, tako i za poslodavca Operator za OIEiEK, zbog nepoštivanja zakona i podzakonskih akata, koji regulišu oblast radnog prava i radnih odnosa.

Izvještajni period karakteriše nepostupanje tadašnje Uprave, po zaključcima Vlade Federacije BiH, zaključcima Upravnog odbora, nalozima i uputama Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije, kao i Regulatorne komisije za energiju u Federaciji BiH – FERK. U izvještajnom periodu aktuelan je i trend neodazivanja na sjednice Upravnog odbora, zabrana učestvovanja u stručnim radnim grupama i stručnim raspravama. Pored navedenog, Upravnom odboru je onemogućeno protokolisanje službenih akata, dostava službenih akata, kao i upotreba službenog pečata Operatora za OIEiEK (uzurpacija službenog pečata).

Na kraju, ističemo da ovaj Izvještaj ne prati Plan rada Operatora za OIEiEK za 2018. godinu, niti predstavlja rezultat ostvarenja tog plana. Isti je rađen isključivo na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja početkom 2021. godine.

Broj: 01-374-1/21
Mostar, 16.02.2021. godine

Operator za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju

Godišnji izvještaj o radu
za 2019. godinu

Mostar, februar/veljača 2021. godine

SADRŽAJ

Uvodne informacije	3
Organi Operatora za OIEiEK.....	4
Kadrovska popuna	4
Informacija o zaprimljenim zahtjevima – upravnim postupcima	5
Finalna potrošnja električne energije u Federaciji BiH – 2019. godine.....	7
Proizvodnja električne energije iz OIE u Federaciji BiH – 2019. godine.....	8
Prihodi Operatora u 2019.....	9
Naknada za podsticanje.....	9
Administrativna naknada za obradu zahtjeva	10
Uplate za isporučenu električnu energiju.....	10
Ukupni prihod Operatora	11
Rashodi Operatora u 2019. godini.....	11
Troškovi kupovine električne energije od kvalifikovanih proizvođača.....	11
Troškovi poslovanja Operatora	12
Prihodi i rashodi Operatora	13
Ukupni rashod Operatora.....	14
Razlika prihoda i rashoda Operatora u 2019. godini	14
Finansijske revizije i kontrole od strane nadležnih organa i institucija FBiH.....	14
Ne postupanje prethodne Uprave po zaključcima Vlade FBiH i Upravnog odbora	15

Na osnovu člana 26. stav (1) tačka 4) Statuta Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 89/20), v.d. Direktora Operatora za OIEiEK podnosi

IZVJEŠTAJ O RADU I POSLOVANJU OPERATORA ZA OIEiEK ZA 2019. GODINU

Uvodne informacije

Ovaj izvještaj je u skladu sa obavezama koje proističu iz člana 10. stav (1) tačka q) Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije („Službene novine Federacije BiH“ br. 70/13 i 05/14) (u daljnjem tekstu: Zakon), člana 13. stav (4) i (5) Uredbe o podsticanju proizvodnje električne energije iz obnovljivih izvora energije i efikasne kogeneracije i određivanju naknada za podsticanje („Službene novine Federacije BiH“ broj: 48/14) i Odluke o statusnim pitanjima i organizaciji Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju („Službene novine Federacije BiH“, broj: 91/19) trebao biti pripremljen do kraja februara 2020. godine. Zašto se to nije desilo nije predmet ovog izvještaja.

Punu godine kasnije, na bazi dostupne dokumentacije, u veoma kratkom okviru koji je ostavljen novoj Upravi Operatora, uz sve druge probleme sa kojima se susrela, kreiran je ovaj izvještaj u dobroj vjeri da na najtačniji način prikaže procese tokom 2019. godine i stanje na 31.12.2019. godine. To se posebno odnosi na dio ovog izvještaja čija je tematika obrada zahtjeva za sticanje statusa potencijalnog privilegovanog proizvođača i privilegovanog proizvođača.

Obrada pomenutih zahtjeva za sticanje statusa potencijalno privilegovanog proizvođača i privilegovanog proizvođača, tokom cijele 2019. godine vršena je mimo internih pravila Operatora, te o istim nema preciznih podataka. Za potrebe ovog izvještaja korišteni su podaci kreirani na osnovu popisa zatečene dokumentacije koja u osnovi predstavlja zahtjev za sticanje gore pomenutih statusa sa priložima. Ti podaci su nastali kao analiza registara svih popisanih zahtjeva. Uprkos ogromnom trudu uloženom u popis i analizu još uvijek ostaje otvoreno u kojoj su mjeri podaci prikazani u ovom izvještaju su tačni. Takođe, da bi se utvrdila zakonitost dodijeljenih statusa, odnosno zaključenih pred/ugovora, potrebno je uraditi reviziju tih predmeta.

Ističemo i da su u ovome izvještaju korišteni podaci iz finansijskih izvještaja (bilans stanja, bilans uspjeha, tokovi novca...) čiju vjerodostojnost garantuje računovodstvena agencija koja ih je i izradila, a što će dodatno biti predmet finansijske revizije pomenutih finansijskih izvještaja, nakon čega će se utvrditi vjerodostojnost istih. Do tada aktuelna Uprava ne stoji iza podataka navedenih u godišnjem obračunu.

Također, bitno je istaći da su u izvještaju korišteni vjerodostojni podaci o proizvodnji iz OIE i krajnjoj potrošnji u FBiH u 2019. godini.

Naročito veliku smetnju provjeri popisom dobijenih podataka predstavlja činjenica da je početkom novembra 2018. prethodna uprava naredila skidanje tabele i registara sa web stranice Operatora te prestanak njihovog ažuriranja, tako da se ni tokom 2019. godine nije vodila evidencija zaprimljenih zahtjeva za sticanje statusa, evidencija postrojenja po ostavrenom statusu niti tabela trenutnog stanja kada su u pitanju ugovori o otkupu električne energije od proizvođača.

Na kraju da istaknemo i činjenicu da ovaj Izvještaj ne prati Plan rada Operatora za OIEiEK za 2019. godinu, niti predstavlja rezultat ostvarenja tog plana. Isti je rađen isključivo na osnovu utvrđenog činjeničnog stanja početkom 2021. godine.

Organi Operatora za OIEiEK

Rješenjem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije o imenovanju predsjednika i dva člana Upravnog odbora Operatora za OIEiEK na period do četiri godine, broj: 08-34-702/14 od 20.05.2014. godine, na koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dala saglasnost Odlukom o davanju prethodne saglasnosti za donošenje rješenja o imenovanju predsjednika i dva člana Upravnog odbora Operatora ("Službene novine Federacije BiH", broj 42/14) imenovan je Upravni odbor Operatora, u sastavu, Izmir Hadžić, predsjednik, te Jelena Trutina i Darko Pranjic članovi Upravnog odbora. Mandat ovog Upravnog odbora je trajao i kroz veći dio 2018. godine.

Nakon provedene procedure, Upravni odbor, u ovom sastavu je Odlukom broj: 01-1069/16 od 14.12.2016. godine, na koju je Vlada Federacije BiH dala saglasnost ("Službene novine Federacije BiH", broj: 97/16) imenovao Borišu Misiraču za direktora Operatora za OIEiEK.

Rješenjem Federalnog ministarstva energije, rudarstva i industrije broj:08-34-940-3/18 od 23.07.2018. godine, na koje je Vlada Federacije Bosne i Hercegovine dala prethodnu saglasnost Odlukom o davanju prethodne saglasnosti na donošenje rješenja o imenovanju predsjednika i dva člana Upravnog odbora Operatora za OIEiEK („Službene novine Federacije BiH", broj: 94/18) imenovani su predsjednik Upravnog odbora Jasmin Lizde i dva člana Upravnog odbora Frano Glavaš i Ramiz Zajmović. Konstituirajuća sjednica novog saziva Upravnog odbora je održana 30.11.2018. godine.

Kadrovska popuna

Statutom Operatora za OIEiEK propisano je da Operator, pored direktora, predviđeno Pravilnikom o radu Operatora iz 2014. godine koji još uvijek nije usklađen sa Zakonom o radu iz 2016. godine, iako je u više navrata bio u raspravi na sjednicama Upravnog odbora, ima još 10 zaposlenika, od čega su popunjena sljedeća radna mjesta:

- Sekretar – Rukovodilac službe 1 izvršilac;

- PR – kabinet direktora 1 izvršilac;
- Vozač logističar 1 izvršilac;
- Rukovodilac službe za ekonomsko-pravne poslove 1 izvršilac;
- Stručni saradnik za pravne poslove 1 izvršilac;
- Stručni saradnik za ekonomske poslove 1 izvršilac- radno mjesto popunjeno 01.01.2018. godine nakon provedene konkursne procedure;
- Stručni saradnik za elektro-energetsku fazu i istraživanje i razvoj 1 izvršilac;
- Stručni saradnik za mašinsku fazu i istraživanje i razvoj 1 izvršilac;
- Stručni saradnik za informacione sisteme 1 izvršilac.

Radna mjesta, predviđena gore pomenutim pravilnikom, koja nisu popunjena odnose se na: Rukovodilac tehničke službe - 1 izvršilac.

I tokom 2019. godine prethodna Uprava angažovala je veći broj radnika. Ovi radnici bili su angažovani kroz ugovore na određeno vrijeme. Bilans uspjeha, kao dio finansijskog godišnjeg obračuna, u dijelu gdje se nalazi „prosječan broj zaposlenih“, navodi 25 zaposlenih.

Napominjemo da su navedena zapošljavanja urađena suprotno važećim zakonskim i podzakonskim propisima, te internim aktima Operatora za OIEiEK. Radna mjesta za ove zaposlenike nisu predviđena „Pravilnikom o radu Operatora za OIEiEK, Prilog br. 3. – Sistematizacija radnih mjesta u Operatoru“, niti je proces zapošljavanja ovih radnika uključivao javno oglašavanje, odnosno provođenje zakonom obavezne konkursne procedure.

Informacija o zaprimljenim zahtjevima – upravnim postupcima

Na posljednji dan 2018. godine Tabela stanja je izgledala ovako:

	Privilegovani proizvođači		Kvalifikovani proizvođači		Proizvođači u probnom radu		UKUPNO	
	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)
HIDROENERGIJA:	41	37.376	13	12.871	0	0	54	50.247
JP EP BiH	35	33.311	13	12.871	0	0	48	46.182
JP EP HZHB	6	4.065	0	0	0	0	6	4.065
SOLARNA ENERGIJA:	106	10.366	22	743	11	603	139	11.712
JP EP BiH	48	2.789	18	629	6	493	72	3.911
JP EP HZHB	58	7.577	4	114	5	110	67	7.801
ENERGIJA IZ BIOMASE:	0	0	0	0	0	0	0	0
JP EP BiH	0	0	0	0	0	0	0	0
JP EP HZHB	0	0	0	0	0	0	0	0
VJETRO ENERGIJA:	0	0	1	300	5	100	6	400
JP EP BiH	0	0	1	300	0	0	1	300
JP EP HZHB	0	0	0	0	5	100	5	100
UKUPNO	147	47.742	36	13.914	16	703	199	62.359

Nakon završenog popisa zatečene dokumentacije vezane za sticanje statusa PP i PPP u 2019. godini te kreiranja registara popisane dokumentacije, vidi se da je:

1. Za sticanje statusa PP u 2019. godini podnešeno ukupno 37 zahtjeva, ukupne instalisane snage 40.574 kW i to:

- 32 zahtjeva za SE, ukupne instalisane snage 1.837 kW
- 1 zahtjev za VE, ukupne instalisane snage 36.000 kW
- 4 zahtjeva za HE, ukupne instalisane snage 2.637 kW

2. Od pomenutih 32 zahtjeva, status PP u 2019. godini, iako prije toga nisu imali status PPP, dobilo 16 postrojenja, ukupno instalisane snage 884 kW sva za primarni izvor SE.

3. Za sticanje statusa PPP u 2019. godini podnešeno ukupno 136 zahtjeva, ukupne instalisane snage 11.406 kW i to:

- 135 zahtjeva za SE, ukupne instalisane snage 10.890 kW
- 0 zahtjeva za VE,
- 1 zahtjev za HE, ukupne instalisane snage 516 kW

4. Omoti spisa predmeta/zahtjeva za sticanje statusa PP i PPP, rješavani u 2019. godini ne sadržavaju mišljenja o kompletnosti dokumentacije kao ni mišljenja o raspoloživosti dinamičkih kvota.

5. Primjećene su i druge anomalije koje trebaju biti predmet potpune analize rješavanja svih zahtjeva iz 2019. godine u Fazi III popisne procedure koja se očekuje u II kvartalu tekuće godine.

Na osnovu raspoložive dokumentacije ne može se sa sigurnošću reći koliko je preostalo nedodijeljenih dinamičkih kvota na zadnji dan 2019. godine, kao ni koliko postrojenja je bilo na listi čekanja na ovaj dan.

U nastavku je data tabela stanja na dan 31.12.2019. godine, kojom su prikazana sva postrojenja priključena na mrežu, na navedni dan, razdvojena po statusu, primarnom izvoru i distributivnom sistemu u Federaciji BiH.

Primarni izvor /Distributini sistem	Privilegovani proizvođači		Kvalifikovani proizvođači		Proizvođači u probnom radu		UKUPNO	
	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)	Broj elektrana	Ukupna snaga (kW)
HIDROENERGIJA:	41	37.382	22	36.811	2	1.275	65	75.468
JP EP BiH	37	34.657	19	34.231	1	778	57	69.666
JP EP HZHB	4	2.725	3	2.580	1	497	8	5.802
SOLARNA ENERGIJA:	143	13.045	14	611	38	3.957	195	17.613
JP EP BiH	63	3.469	12	529	13	839	88	4.837
JP EP HZHB	80	9.576	2	82	25	3.118	107	12.776
ENERGIJA IZ BIOMASE:	0	0	0	0	0	0	0	0
JP EP BiH	0	0	0	0	0	0	0	0
JP EP HZHB	0	0	0	0	0	0	0	0
VJETRO ENERGIJA:	0	36.100	2	50.900	0	0	8	87.000
JP EP BiH	0	0	1	300	0	0	1	300
JP EP HZHB	6	36.100	1	50.600	0	0	7	86.700
UKUPNO	184	86.527	38	88.322	40	5.232	268	180.081

Finalna potrošnja električne energije u Federaciji BiH – 2019. godine.

Dostavljanje podataka o finalnoj potrošnji električne energije je zakonska obaveza snabdjevača električnom energijom u FBiH. Na osnovu ovih podataka se računaju prihodi Operatora po osnovu prikupljanja naknade za podsticanje proizvodnje električne energije porijeklom iz OIE. Podaci o finalnoj potrošnji električne energije u 2018. i 2019. godini, razdvojeni po elektroprivrednim preduzećima i naponskom nivou krajnjih kupaca električne energije, radi usporedbe, dati su u Tabeli 2.

Tabela 2.

Krajnja potrošnja (po naponskim nivoima)	Fakturisana krajnja potrošnja u FBiH u 2018. (GWh)	Fakturisana krajnja potrošnja u FBiH u 2019. (GWh)
110 kV	2.268,98	1.325,62
35 kV	303,90	296,56
10 (20) kV	1.137,46	1.157,35
0,4 kV	4.102,87	4.138,36
UKUPNO	7.813,23	6.917,90

U tabeli 3. krajnja potrošnja za 2019. godinu razvrstana je po elektroprivrednim sistemima u FBiH i snabdjevačima/kvalifikovanim kupcima.

Tabela 3.

Krajnja potrošnja (po naponskim nivoima)	2019.			
	JP EP BiH	JP EP HZHB	Ostali Snabdjevači	UKUPNO
	kWh	kWh	kWh	kWh
110 kV	493.327.383	571.806.766	260.489.209	1.325.623.358
35 kV	296.563.657	0	0	296.563.657
10 (20) kV	882.264.544	261.708.011	13.374.343	1.157.346.898
0,4 kV	3.124.087.493	1.002.040.405	12.237.377	4.138.365.275
UKUPNO	4.796.243.077	1.835.555.182	286.100.929	6.917.899.188

Analizom podataka, za krajnju potrošnju električne energije u Federaciji BiH, može se reći da je krajnja potrošnja u opadanju u odnosu na 2018. godinu. Za krajnju potrošnju u 2019. godini se može konstatovati da je zabilježen pad u odnosu na krajnju potrošnju u 2018. godini od 12 %. Daljnjom analizom podataka o krajnjoj potrošnji električne energije u Federaciji BiH, može se konstatovati da je taj pad najvećim dijelom uzrokovan padom potrošnje na naponskom nivou 110 kV, (Aluminij se ugasio 10.07.2019. godine)

Proizvodnja električne energije iz OIE u Federaciji BiH – 2019. godine.

Trenutno se u okviru sistema podsticanja proizvodnje električne energije iz OIE, u Federaciji BiH, električna energija dobija iz tri primarna izvora, Hidroenergije, Solarne energije i Vjetro energije. Procentualno učešće Hidroenergije u ukupno proizvedenoj energiji iz OIE, u 2019. godini, je oko 91,5%, a 8,45% je iz solarnih elektrana.

Podaci o proizvodnji električne energije iz OIE, razvrstani po primarnom izvoru, statusu proizvođača električne energije i distributivnom sistemu u 2019. godini, dati su u Tabeli 4.

Tabela 4.

Proizvodnja 2019.	Privilegovani proizvođači (kWh)	Kvalifikovani proizvođači (kWh)	Proizvođači u probnom radu (kWh)	UKUPNO (kWh)
HIDROENERGIJA:	129.619.977,51	93.719.170,48	2.718.183,00	226.057.330,99
JP EP BiH	117.490.691,95	90.846.800,79	1.074.109,00	209.411.601,74
JP EP HZHB	12.129.285,56	2.872.369,69	1.644.074,00	16.645.729,25
SOLARNA ENERGIJA:	17.581.032,41	601.805,32	3.736.141,28	21.918.979,01
JP EP BiH	3.700.153,55	509.170,36	670.992,44	4.382.337,19
JP EP HZHB	13.880.878,86	92.634,96	3.065.148,84	17.038.662,66
ENERGIJA IZ BIOMASE:	0	0	0	0
JP EP BiH	0	0	0	0
JP EP HZHB	0	0	0	0
VJETRO ENERGIJA:	33.630.123,00	97.259.551,20	28.029.745,00	158.919.419,20
JP EP BiH	0	11.191,20	0	11.191,20
JP EP HZHB	33.630.123,00	97.248.360,00	28.029.745,00	158.908.228,00
U K U P N O	180.831.132,92	191.580.527	53.484.069,28	406.895.729,20

Tabelom 5. prikazani su podaci o količini proizvedene električne energije u Federaciji BiH u 2018. i 2019. godini, radi poređenja, po pojedinom primarnom izvoru, bez obzira na status proizvođača.

Tabela 5.

PRIMARNI IZVOR	UKUPNA	
	proizvodnja električne energije	proizvodnja električne energije
	iz OIE u 2018.g.	iz OIE u 2019.g.
	(GWh)	(GWh)
Solarna energija	15,121	21,918

Hidro energija	163,719	226,057
Energija vjetra	0,322	158,919
UKUPNO	179,162	406,894

Povećanje proizvodnje električne energije iz solarnih elektrana (bez obzira na status proizvođača) u 2019. godini, u odnosu na 2018. godinu se može pripisati povećanju broja izgrađenih i priključenih solarnih elektrana, odnosno, povećanju ukupne instalisane snage ovih postrojenja kako je to prikazano u Tabeli 6.

Tabela 6.

PRIMARNI IZVOR	Instalisana snaga	Instalisana snaga
	2018.	2019.
	(MW)	(MW)
Solarna energija	11,643	18,119
Hidro energija	50,082	75,208
Energija vjetra	0,4	87,0
UKUPNO	62,125	180,327

Instalisana snaga prikazana za 2018. i 2019.godinu, u prethodnoj tabeli, odnosi se na posljednji kalendarski dan u tim godinama.

Prihodi Operatora u 2019.

U skladu sa važećim zakonskim propisima i nadležnostima prihodi Operatora, u 2019. godini sastojali su se iz tri izvora:

- naknade za podsticanje
- administrativne naknade za obradu zahtjeva
- isporučene električne energije, plaćene po referentnoj cijeni.

U nastavku je svaki od ovih prihoda posebno obrađen te je data tabela na kojoj su prikazani ukupni prihodi.

Naknada za podsticanje

Prikupljanje naknade za podsticanje, definisano je članom 3. Uredbe. Na osnovu stava (3) navedenog člana snabdjevači električnom energijom u Federaciji Bosne i Hercegovine su tokom 2019. godine na računima za utrošenu električnu energiju naznačavali jedinični iznos i iznos ukupne naknade za podsticanje, odnosno, prikupljali navedenu naknadu. Prikupljenu naknadu u

skladu sa Sporazumima o regulisanju međusobnih obaveza potpisanih sa Operatorom, i članom 5. Uredbe, na račun Operatora šest snabdjevača su uplatila **11.949.524,87 KM**.

Uzimajući u obzir gore navedeno, prihod Operatora u periodu januar – decembar 2019. godine, po osnovu prikupljene naknade za podsticanje iznosi **11.949.524,87 KM** (bez PDV-a), kako se i vidi u Tabeli 7.

Tabela 7.

Snabdjevači/kvalifikovani kupci	Naknada za podsticanje (KM)
JP EP BiH d.d. Sarajevo	8.610.429,65
JP EP HZHB d.d. Mostar	2.663.336,90
EFT d.o.o. Bileća	510.272,30
HEP Trade d.o.o. Mostar	69.369,46
ASA Energija d.o.o. Sarajevo	67.919,16
Petrol BH Oil d.o.o. Sarajevo	28.197,40
UKUPNO	11.949.524,87

Ovde se mora istaći da je zbog kašnjenja u dostavi potrebne dokumentacije u FMERI od strane prethodne Uprave, „Odluka o utvrđivanju potrebnog iznosa naknade za podsticanje i jediničnog iznosa naknade za podsticanje proizvodnje električne energije iz OIEiEK za 2018. godinu“, od strane Vlade FBiH, donesena tek 03.02.2019. godine, uz napomenu da se prethodna primjenjivala do 31.12.2018.g., što je uzrokovalo da se naknada za podsticanje u FBiH ni u 2019. godini nije prikupljala više od dva mjeseca. To je izazvalo finansijski gubitak po Operatora za OIEiEK u još do sad neutvrđenom iznosu.

Administrativna naknada za obradu zahtjeva

Drugi izvor prihoda Operatora, tokom 2019. godine, bila je administrativna naknada, po osnovu Odluke Operatora o jednokratnim administrativnim naknadama za obradu zahtjeva, broj: 01-770/15. Uplatama od strane podnosioca zahtjeva, po ovom osnovu, Operator je imao prihod od **190.285,12 KM** (bez PDV-a).

Uplate za isporučenu električnu energiju

U skladu sa Zakonom i Uredbom, treći izvor sredstava iz kojih se finansirao sistem podsticanja u 2019. godini su uplate sredstava po osnovu isporučene električne energije, snabdjevačima u Federaciji Bosne i Hercegovine, plaćene po referentnoj cijeni za januar - decembar 2019.godine. U izvještajnom periodu, električna energija je, u skladu sa Pravilnikom o obaveznom udjelu i preuzimanju električne energije proizvedene iz OIE, prodavana svim snabdjevačima koji su bili aktivni na tržištu električne energije u Federaciji BiH. U skladu sa naprijed rečenim, u 2019. godini, na račun Operatora je uplaćeno ukupno **43.070.946,83 KM** (bez PDV-a), kako je to prikazano u tabeli 8.

Tabela 8.

Snabdjevači/kvalifikovani kupci	Prodaja po RC (KM)
JP EP BiH dd Sarajevo	28.445.933,85
JP EP HZHB dd Mostar	12.950.758,51
ASA Energija d.o.o. Sarajevo	168.890,49
HEP doo Mostar	139.281,07
EFT doo Bileća	1.296.763,07
Petrol BH Oil doo Sarajevo	69.319,84
UKUPNO	43.070.946,83

Ukupni prihod Operatora

Suma svih, prethodno obrađenih dijelova prihoda Operatora u 2019. godini, **55.210.756,82 KM**. Ukupni prihod Operatora za 2019.g., razvrstan po vrstama, prikazan je u Tabeli 9. Navedeni iznos ne uključuje pripadajući iznos poreza na dodatnu vrijednost (PDV).

Tabela 9.

Prikupljena naknada za podsticanje (KM)	Administrativne naknade (KM)	Prihod od prodaje električne energije po referentnoj cijeni (KM)	UKUPNI POSLOVNI PRIHOD u 2019. godini (KM)
11.949.524,87	190.285,12	43.070.946,83	55.210.756,82

Rashodi Operatora u 2019. godini

Ukupni rashodi Operatora u 2019. godini u ovom izvještaju analizirani su kroz:

- troškove kupovine električne energije od kvalifikovanih proizvođača
  - o podsticajnog dijela garantovane cijene privilegovanim proizvođačima za isporučenu električnu energiju,
  - o isporučene električne energije po referentnoj cijeni privilegovanim i kvalifikovanim proizvođačima, te proizvođačima u probnom radu i
- troškova poslovanja samog Operatora.

U nastavku je svaki od ovih rashoda posebno obrađen, te je data tabela na kojoj su prikazani ukupni rashodi.

Troškovi kupovine električne energije od kvalifikovanih proizvođača

Operator je u toku 2019.godine električnu energiju iz OIE otkupljivao od:

- privilegovanih proizvođača – po garantovanim cijenama

- kvalifikovanih proizvođača – po referentnoj cijeni, i
- od proizvođača u probnom radu – po referentnoj cijeni

Garantovane cijene po kojima, u skladu sa svojim nadležnostima, Operator otkupljuje električnu energiju, definisane su aktuelnim ugovorima o otkupu električne energije sa svakim proizvođačem pojedinačno. Visina garantovane cijene zavisi od nivoa instalisane snage postrojenja i primarnog izvora energije. Cijene otkupa proizvedene električne energije iz OIE, definisane su odlukama FERK-a o visini garantovanih cijena, na način da su podnosiocima zahtjeva za dodjelu

statusa dodjeljivane garantovane cijene iz odluke koja je važila u trenutku razmatranja zahtjeva za sticanje statusa potencijalnog privilegovanog proizvođača ili privilegovanog proizvođača. Hronološki odluke koje su određivale visinu garantovanih cijena su:

- broj: 01-07-555-01/14 od 07.07.2014. godine;
- broj: 01-07-1052-05/15 od 18.12.2015. godine;
- broj: 01-07-654-02/17 od 03.07.2017. godine.
- broj: 01-07-1034-2/18 od 10.12.2018. godine

Vrijednost referentne cijene, u periodu od septembra 2017. do marta 2019. godine, bila je definisana FERK-ovom *Odlukom o referentnoj cijeni električne energije* broj: 04-07-654-01/17 od 03.07.2017.godine, a određena je na $RC=0,105858$ KM/kWh, od marta 2019.godine vrijednost referentne cijene bila je definisana FERK-ovom *Odlukom o referentnoj cijeni električne energije* broj 01-07-1034-01/18, od 10.12.2018. godine, a određena je na $RC= 0,108821$ KM/kWh.

Troškovi poslovanja Operatora

U prethodno pomenutom otkupu električne energije posebno su evidentirani troškovi isplate sredstava po osnovu plaćanja podsticajnog dijela garantovane cijene privilegovanim proizvođačima za isporučenu električnu energiju, odnosno, troškovi isplate sredstava po osnovu plaćanja isporučene električne energije po referentnoj cijeni privilegovanim i kvalifikovanim proizvođačima te proizvođačima u probnom radu.

Ovi troškovi, knjigovodstveno evidentirani u 2019. godini, tabelarno su prikazani u Tabeli 10.

Tabela 10.

Troškovi po osnovu plaćanja:		UKUPNO (KM)
Referentne cijene	podsticajnog dijela garantovane cijene	
43.070.946,85	10.530.775,06	53.601.721,91

Prihodi i rashodi Operatora

U Tabeli 11. prikazane su Bilanse Uspjeha od 2017. do 2019. godine, gdje su vidljivi prikupljeni prihodi i rashodi Operatora za OIEIEK.

Tabela 11.

Pozicija	01.01.-31.12.2017		01.01.-31.12.2018		01.01.-31.12.2019	
	Iznos	%	Iznos	%	Iznos	%
Prihod od prodaje robe na domaćem tržištu	25.673.482	99,73	31.476.741	99,67	57.211.392	99,66
Ostali poslovni prihodi	69.870	0,27	102.679	0,33	193.309	0,34
Finansijski prihodi	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ostali prihodi i dobici	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ukupni prihodi	25.743.352	100	31.579.420	100	57.404.701	100
Nabavna vrijednost prodane robe	22.618.556	95,57	25.288.419	92,96	54.722.949	96,99
Materijalni troškovi	16.779	0,07	22.751	0,08	68.912	0,12
Troškovi plaća i ostalih ličnih primanja	811.185	3,43	1.087.246	4,00	1.203.473	2,13
Troškovi proizvodnih usluga	55.198	0,23	75.392	0,28	120.443	0,21
Amortizacija	34.589	0,15	41.174	0,15	45.389	0,08
Nematerijalni troškovi	111.537	0,47	177.316	0,65	205.870	0,36
Finansijski rashodi	0	0,00	0	0,00	0	0,00
Ostali rashodi i gubici	11.998	0,05	22.538	0,08	32.465	0,06
Porezni rashodi i gubici	7.871	0,03	489.272	1,80	18.363	0,03
Ukupni rashodi	23.667.713	100	27.204.112	100	56.417.864	100
Neto dobit perioda	2.075.639		4.375.308		986.837	

Podaci o rashodima koji su iskazani u Tabeli 11. najveći procenat rashoda u ukupnim rashodima čini nabavna vrijednost prodane robe u 2017. godini u iznosu od 95,57%, a u 2018. godini u iznosu od 92,96 % i u 2019. godini u iznosu od 96,99 %.

Troškovi plaća (Tabela 11) imaju trend rasta u periodu 2017. god. do 2019. godine, te u 2017. godini ovaj trošak iznosi 811.185,00 KM, u 2018. godini 1.087.246 KM, a u 2019. godini troškovi plaća i ostalih primanja iznose 1.203.473 KM. Razlog ovog povećanja u troškovima plaća i ličnih primanja je zbog povećanja zaposlenih. Prethodna Uprava Operatora za OIEIEK je odlučila da, iz razloga objašnjenih u prethodnom dijelu Izvještaja, izvrši zapošljavanje na određeno vrijeme i za obavljanje pripravnčkog staža, na radna mjesta kojih nema u „Sistematizaciji Operatora“.

U 2017. godini Operator je iskazao dobit u iznosu od **2.075.639,00** KM. Za 2018. godinu Operator je ostvario neto dobit perioda u iznosu od **4.375.308,00** KM, a u 2019. godini neto dobit perioda u iznosu od **986.837,00** KM.

Bitno je napomenuti da je Operator za OIEiEK registrovan kao neprofitna pravna osoba (član 9. stav 2. Zakona o korištenju obnovljivih izvora energije i efikasnu kogeneraciju), pa Operator u finansijskim izvještajima nije mogao iskazivati dobit ili gubitak. Pravilnom primjenom kontnog plana za udruženja i druge neprofitne organizacije, koji je Operator za OIEiEK bio u obavezi da primjenjuje, Operator može samo da iskazuje višak prihoda nad rashodima ili višak rashoda nad приходima a ne dobit ili gubitak, jer dobit i gubitak mogu da iskažu samo privredna društva koja su registrovana da se bave privrednom djelatnošću.

Ukupan trošak poslovanja Operatora za OIEiEK za 2019. godinu zajedno sa troškovima plaća iznosio je 2.783.667,09 KM.

Ukupni rashod Operatora

Suma svih rashoda Operatora u 2019.g., razvrstanih po vrsti rashoda, prikazana je u Tabeli 12.

Tabela 12.

Podsticajni dio GC (KM)	Isporučena električne energije po RC (KM)	Troškovi poslovanja Operatora (KM)	Ostali rashodi i gubici (KM)	UKUPNI POSLOVNI RASHOD u 2019. godini (KM)
10.530.775,06	43.070.946,85	2.783.667,09	32.465	56.417.864

Razlika prihoda i rashoda Operatora u 2019. godini

Ukupni prihodi Operatora u 2019. godini iznosili su **57.404.701** KM. Ukupni rashodi, u istom periodu, iznosili su **56.417.864** KM. Dobit u 2019. godini je iznosila **986.837** KM.

Finansijske revizije i kontrole od strane nadležnih organa i institucija FBiH

Aktuelnoj upravi nisu poznati detalji nego isključivo javno objavljene informacije vezane uz provedene i neprovedene kontrole kojima je Operator za OIEiEK bio objekt analize.

Tako je Ured za reviziju još u 2018. započeo neuspješnu finansijsku reviziju po svom planu obavljanja revizija za 2018. godinu. Kako prethodna uprava nije dostavila tražene i neophodne

materijale za prethodnu reviziju, Ured za reviziju je 28.03.2019. izdao saopštenje o provođenju Plana i programa revizija za 2018. godinu u kojem kaže da: „Finansijska revizija Operatora za obnovljive izvore energije i efikasnu kogeneraciju, koja je bila planirana ovim Godišnjim planom i programom, obustavljena je s obzirom na to da se nisu stvorili uvjeti za njeno izvršenje, o čemu je Ured za reviziju obavijestio Parlamentarnu komisiju odgovornu za reviziju, Vladu Federacije BiH i nadležno kantonalno/županijsko tužiteljstvo.“ Isto ovo navedeno je i u „Revizorskom izvještaju o najvažnijim nalazima i preporukama za 2018./2019. godinu“.

U martu 2019. je i Finasijska policija započela svoju kontrolu, a po osnovu naloga iz Zaključaka, sa 131. sjednice, Vlade FBiH, održane 4.3.2019. godine, kojima je, između ostalog, Finasijska policija bila zadužena da izvrši pregled i kontrolu rada Operatora za OIEiEK i o tome joj dostavi izvještaj. Kontrola je trajala više mjeseci i na kraju je Izvještaj Finasijske policije razmatran i usvojen na 188. sjednici održanoj u avgustu 2019. godine. Ovim Izvještajem su popisani uočeni problemi u poslovanju te locirani uzroci i razlozi za iste. Tako se u „Zaključcima ovlaštenih službenih lica/inspektora“, koji počinju na 38. stranici pomenutog Izvještaja u zaključku pod brojem 2. izrijekom kaže:

- Uprava Operatora ne posjeduje potreban nivo znanja, kompetencije i praktičnih vještina koje su potrebne za učinkovito upravljanje javnim dobrima i izgradnju povjerenja i dobre komunikacije sa uposlenicima, Upravnim odborom i okruženjem kao i vještine koje bi Upravi omogućile da se odgovorno suoči sa svim poslovnim izazovima te samostalno i pravilno razumije, situira i uspješno rješava kompleksne i manje kompleksne probleme i situacije, pravilno identifikira i procjeni prioritete te zakonito, etično i odgovorno vodi, usmjerava i supervizira poslovanje Operatora s ciljem stvaranja efikasne racionalne i nadasve funkcionalne institucionalne strukture za operacionalizaciju sistema podsticanja proizvodnje i otkupa električne energije iz postrojenja koja koriste OIEiEK. Pored navedenog Uprava manifestira zabrinjavajuće loše poznavanje ukupnog zakonskog okvira u kojem Operator obavlja svoju djelatnost što se posljedicu ima brojne identificirane nezakonitosti neravilnosti u značajnim segmentima poslovanja koja se reflektuju na ukupno poslovanje i reputaciju Operatora.

Po već pomenutim Zaključcima sa 131. sjednice Vlade FBiH, i FERK i FMERI, a uskladu sa svojom zakonskom nadležnosti, su izvršili kontrolu rada Operatora u 2019. godini. Ipak Izvještaje kreirane nakon pomenutih kontrola aktuelna Uprava nema na raspolaganju.

Nepostupanje prethodne Uprave po zaključcima Vlade Federacije BiH i Upravnog odbora

Već je u prethodnom poglavlju pomenuto da prethodna Uprava nije postupala po nalogima Ureda za reviziju. Pripremajući ovaj izvještaj, aktuelna Uprava naišla na niz zaključaka Vlade FBiH koji nisu ispoštovani od strane prethodne Uprave. Takođe, primjećeno je da prethodna Uprava nije pristustvovala sastancima Upravnog odbora, da nije izvršavala naloge Upravnog odbora date u brojnim Zaključcima donesenim na ovim sjednicama, te da je, čak, uskratila pravo ovjere službenim pečatom Operatora materijala sa pomenutih sjednica. Radi kratkoće roka za pripremu

ovog izvještaja, nisu mogli biti pobrojani svi ovi zaključci niti data analiza ukupnog broja provedenih i neprovedenih zaključaka Vlade FBiH i Upravnog odbora Operatora.

Broj: 02- 374 /21

Mostar, 16.02.2021. godine

